Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 21 marca 2013 r.*

System pomocy o celach regionalnych — Inwestycje w przetwórstwo i obrót produktami rolnymi — Decyzja Komisji — Niezgodność z rynkiem wewnętrznym — Cofnięcie pomocy niezgodnej — Chwila przyznania pomocy — Zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań

W sprawie C-129/12

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Finanzgericht des Landes Sachsen-Anhalt (Niemcy) postanowieniem z dnia 27 lutego 2012 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 8 marca 2012 r., w postępowaniu:

**Magdeburger Mühlenwerke GmbH**

przeciwko

**Finanzamt Magdeburg,**

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: R. Silva de Lapuerta, prezes izby, G. Arestis, J.C. Bonichot, A. Arabadjiev (sprawozdawca) i J.L. da Cruz Vilaça, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Wathelet,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu rządu niemieckiego przez T. Henzego i N. Grafa Vitzthuma, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez V. Kreuschitza i T. Maxiana Ruschego, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

* Język postępowania: niemiecki.

## Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 2 decyzji Komisji 1999/183/WE z dnia 20 maja 1998 r. w sprawie pomocy państwa na przetwórstwo produktów rolnych i obrót nimi, która może być udzielana przez Niemcy na podstawie istniejących systemów pomocy o celach regionalnych (Dz.U. 1999, L 60, s. 61).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Magdeburger Mühlenwerke GmbH (zwaną dalej „Magdeburger Mühlenwerke") a Finanzamt Magdeburg (zwanym dalej „Finanzamt") w przedmiocie odmowy uwzględnienia przezeń w wymiarze pomocy inwestycyjnej pewnych inwestycji w zakłady młynarskie.

### Ramy prawne

*Prawo Unii*

3 Decyzja Komisji 94/173/WE z dnia 22 marca 1994 r. ustalająca kryteria wyboru inwestycji mających na celu poprawę warunków przetwarzania produktów rolnych i leśnych oraz obrotu nimi i uchylająca decyzję 90/342/EWG (Dz.U. L 79, s. 29) stanowi w pkt 2.1 tiret pierwsze załącznika do niej:

„2.1. W sektorach zbóż i ryżu (z wyjątkiem materiału siewnego) wyłączone są następujące inwestycje:

— inwestycje dotyczące […] zakładów młynarskich […]" [tłumaczenie nieoficjalne].

4 W 1995 r. Komisja Wspólnot Europejskich przyjęła wytyczne pomocy państwa dotyczące inwestycji w sektorze przetwórstwa i obrotu produktami rolnymi (Dz.U. 1996, C 29, s. 4, zwane dalej „wytycznymi rolnymi"). Pismem nr SG (95) D/13086 z dnia 20 października 1995 r. powiadomiła państwa członkowskie o tych wytycznych.

5 W pkt 3 lit. b) wspomnianych wytycznych rolnych Komisja sprecyzowała między innymi, że „pomoc państwa przyznana w związku z inwestycjami […] wyłączonymi bezwarunkowo w pkt 2 [załącznika do decyzji 94/173] nie może być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem". Z tego samego pkt 3 lit. b) wynika, że dotyczy on w szczególności pomocy przyznanej w ramach systemu pomocy o celach regionalnych.

6 Sentencja decyzji 1999/183 przewiduje w szczególności:

„*Artykuł 1*

Niemieckie systemy pomocy o celach regionalnych są niezgodne ze wspólnym rynkiem […] w zakresie, w jakim są sprzeczne z wytycznymi i odpowiednimi środkami dotyczącymi pomocy państwa odnoszącej się do inwestycji w sektorze przetwórstwa i obrotu produktami rolnymi, które zostały podane do wiadomości [Republiki Federalnej Niemiec] pismem [SG (95) D/13086] z dnia 20 października 1995 r.

*Artykuł 2*

W terminie dwóch miesięcy od notyfikacji niniejszej decyzji [Republika Federalna Niemiec] zmieni lub w razie potrzeby uchyli istniejącą pomoc i systemy pomocy w celu zapewnienia ich zgodności ze wspólnym rynkiem. [Republika Federalna Niemiec] zapewni w szczególności zgodnie z pkt 3 [lit.] b) wytycznych określonych w art. 1, że:

1) pomoc państwa dotycząca inwestycji w sektorze przetwórstwa produktów rolnych i obrotu nimi nie zostanie przyznana na inwestycje […] wyłączone bezwarunkowo w pkt 2 [załącznika do decyzji 94/173].

[…]

*Artykuł 3*

[Republika Federalna Niemiec] powiadomi Komisję w terminie dwóch miesięcy od notyfikacji niniejszej decyzji o środkach przyjętych w celu zastosowania się do niej.

[…]" [tłumaczenie nieoficjalne].

*Prawo niemieckie*

7 Investitionszulagengesetz (ustawa o dopłatach inwestycyjnych) z dnia 22 stycznia 1996 r., której celem było przyspieszenie i intensyfikacja działalności inwestycyjnej przedsiębiorstw prywatnych wspieranego regionu, to jest kraju związkowego Berlin i nowych krajów związkowych, przewidywała wypłatę dopłaty inwestycyjnej w postaci subwencji państwowej podatnikom, którzy dokonali określonych inwestycji w swoim przedsiębiorstwie.

8 Zgodnie z § 2 zdanie pierwsze tej ustawy:

„Kwalifikowalnymi inwestycjami są nabycie i wytwarzanie nowych ruchomych dóbr gospodarczych zużywających się i należących do majątku trwałego, które co najmniej 3 lata po ich nabyciu lub wytworzeniu:

1) należą do majątku trwałego przedsiębiorstwa lub zakładu we wspieranym regionie,

2) pozostają w zakładzie w regionie wsparcia i

3) co roku wykorzystywane są maksymalnie w 10% do celów prywatnych".

9 W zdaniu drugim wspomnianego przepisu wymienione są inwestycje niekwalifikujące się do dopłaty inwestycyjnej. Zgodnie z pkt 4 dodanym przez Steuerentlastungsgesetz 1999 (ustawę o ulgach podatkowych) z dnia 19 grudnia 1998 r., która weszła w życie w dniu 24 grudnia 1998 r., nie kwalifikują się między innymi:

„4) dobra gospodarcze, które zainteresowany nabył […] po dniu 2 września 1998 r. i które są wymienione […] w pkt 2 załącznika do [decyzji 94/173] […]".

10 Paragraf 3 pkt 4 tej ustawy stanowi:

„[…] inwestycje są kwalifikowalne, jeżeli beneficjent:

4. rozpoczął je po dniu 30 czerwca 1994 r. i zakończył przed dniem 1 stycznia 1999 r. i są to inwestycje w zakłady przetwórstwa […]”.

11 Zdania czwarte i piąte tego przepisu wskazują:

„Inwestycje uznaje się za zakończone w chwili nabycia dóbr gospodarczych […]. Inwestycje uznaje się za rozpoczęte w chwili zamówienia dóbr gospodarczych […]”.

12 Zgodnie z § 4 zdanie pierwsze wspomnianej ustawy:

„Podstawę wymiaru dotacji inwestycyjnej stanowi suma kosztów nabycia […] wspartych inwestycji zakończonych w roku gospodarczym”.

13 Paragraf 6 ust. 1 tej ustawy przewiduje, że „wniosek o dotację inwestycyjną składa się do dnia 30 września roku kalendarzowego następującego po roku, w którym inwestycje zostały zakończone”.

14 Paragraf 9a Einkommensteuer-Durchführungsverordnung (rozporządzenia wykonawczego do ustawy o podatku dochodowym) określa jako rok nabycia „rok dostawy”.

15 Zdaniem Finanzgericht des Landes Sachsen-Anhalt z orzecznictwa Bundesfinanzhof (federalnego trybunału finansowego) wynika, że za datę dostawy należy uznawać chwilę, w której dobro gospodarcze jest gotowe do funkcjonowania w przedsiębiorstwie nabywcy.

## Okoliczności powstania sporu i pytanie prejudycjalne

16 Ustawa z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych nie zawierała pierwotnie ograniczenia dotyczącego inwestycji w sektorze rolnym, gdyż niemiecki rząd federalny uznawał wytyczne rolne za niewiążące zalecenie.

17 Z akt sprawy wynika, że Republika Federalna Niemiec notyfikowała ustawę z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych Komisji w dniu 31 maja 1995 r. na podstawie art. 88 ust. 3 WE. Komisja zbadała ją w ramach spraw N494/A/95 i N710/C/95 i zatwierdziła decyzją z dnia 29 listopada 1995 r., która stanowiła, że stosowanie tego systemu pomocy powinno przestrzegać przepisów wspólnotowych mających zastosowanie w szczególności do rolnictwa.

18 W wytycznych rolnych Komisja wezwała państwa członkowskie do potwierdzenia w terminie dwóch miesięcy, że zastosują się do nich najpóźniej od dnia 1 stycznia 1996 r., dostosowując istniejącą pomoc. W braku takiego potwierdzenia Komisja zastrzegła sobie prawo wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 88 ust. 2 WE. Republika Federalna Niemiec nie zastosowała się do tego wezwania.

19 W dniu 12 czerwca 1996 r. Komisja postanowiła zatem wszcząć formalne postępowanie wyjaśniające względem istniejących w Niemczech systemów wsparcia o celach regionalnych w sektorze przetwórstwa produktów rolnych i obrotu nimi. Decyzja ta została opublikowana w dniu 5 lutego 1997 r. w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* (Dz.U. C 36, s. 13).

20 Postępowanie to zostało zakończone w dniu 20 maja 1998 r. przyjęciem decyzji 1999/183, doręczonej Republice Federalnej Niemiec w dniu 2 lipca 1998 r.

21 Pismem z dnia 18 września 1998 r., opublikowanym w dniu 28 września 1998 r. w *Bundessteuerblatt* (federalnym monitorze podatkowym, zwanym dalej „BStBl") (zwanym dalej „pismem z dnia 18 września 1998 r."), niemiecki federalny minister finansów powiadomił najwyższe organy finansowe krajów związkowych, że od dnia 3 września 1998 r., w szczególności w odniesieniu do inwestycji określonych w pkt 2 załącznika do decyzji 94/173, nie można już przyznawać pomocy na inwestycje, i wskazał, że przewidziana jest odpowiednia nowelizacja ustawy z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych.

22 Ustawą o ulgach podatkowych z 1999 r. ustawodawca niemiecki dokonał wskazanej w pkt 9 niniejszego wyroku nowelizacji ustawy z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych.

23 W dniu 10 września 1999 r. Magdeburger Mühlenwerke, która prowadzi w nowych krajach związkowych zakład młynarski, złożyła wniosek o dopłatę inwestycyjną na inwestycje z roku 1998 w wysokości około 5,9 mln DEM.

24 Finanzamt uznał jednak, że inwestycje kwalifikujące się do pomocy opiewały na kwotę 1,9 mln DEM. Odmówił bowiem uwzględnienia w podstawie wymiaru pomocy na podstawie § 2 zdanie drugie pkt 4 ustawy z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych inwestycji, w przypadku których wiążąca decyzja inwestycyjna została podjęta najpóźniej w dniu 2 września 1998 r., ale których dostawa miała miejsce dopiero po tym dniu.

25 W dniu 26 września 2001 r. Magdeburger Mühlenwerke wniosła skargę na tę decyzję do Finanzgericht des Landes Sachsen-Anhalt, podnosząc, że dodanie § 2 zdanie drugie pkt 4 ustawy z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych narusza konstytucyjną zasadę niedziałania prawa wstecz.

26 Magdeburger Mühlenwerke podnosi w szczególności, że działanie wsteczne § 2 zdanie drugie pkt 4 ustawy z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych naruszyło jej uzasadnione oczekiwania, gdyż z jednej strony z chwilą podjęcia decyzji inwestycyjnej norma, na podstawie której pomoc jest przyznawana, daje podstawę do uzasadnionych oczekiwań wnioskodawcy pomocy. Otóż decyzja inwestycyjna Magdeburger Mühlenwerke została podjęta przed dniem 3 września 1998 r., a ustawodawca niemiecki nie opatrzył tego przepisu żadnym zastrzeżeniem na podstawie prawa Unii ani nie przyjął regulacji przejściowej dla zrealizowanych już inwestycji.

27 Z drugiej strony spółka ta twierdzi, że mogła uzyskać wiadomość o niemożliwości otrzymania dotacji inwestycyjnej najwcześniej w dniu 28 września 1998 r., będącym mianowicie datą publikacji w BStBl pisma z dnia 18 września 1998 r., i po upływie odpowiedniego terminu na zapoznanie się z nim.

28 Finanzamt podniósł przed sądem odsyłającym, że decyzja 94/173 została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* w dniu 23 marca 1994 r. i była odtąd dostępna każdemu, wobec czego od tego dnia uzasadnione oczekiwania wnioskodawcy pomocy nie mogą być już przedmiotem ochrony.

29 W dniu 20 grudnia 2007 r. Finanzgericht des Landes Sachsen-Anhalt zawiesił postępowanie i skierował do Bundesverfassungsgericht pytanie, czy § 2 zdanie drugie pkt 4 ustawy z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych jest zgodny z konstytucyjną zasadą niedziałania prawa wstecz. W tym względzie wyjaśnił, że ponieważ sporna nowelizacja ustawy z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych ma zastosowanie również do wiążących decyzji inwestycyjnych podjętych przez inwestora przed wejściem w życie nowej regulacji, zgodnie z niemieckim orzecznictwem i doktryną niemiecką nowelizacja ta ma działanie wsteczne.

30 Zdaniem Finanzgericht des Landes Sachsen-Anhalt należy uznać, że pomoc przyznawana jest w chwili podjęcia wiążącej decyzji inwestycyjnej. Krajowy system pomocy realizuje bowiem swoje działanie zachęcające, w chwili gdy skłoni inwestora do podjęcia decyzji inwestycyjnej. Interpretację taką

potwierdza poza tym treść decyzji 1999/183, która przewiduje termin na zastosowanie się do niej. Ponadto art. 2 decyzji 1999/183 należy interpretować w świetle zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań.

31 W tym względzie Finanzgericht des Landes Sachsen-Anhalt uznał, że ze względu na ochronę uzasadnionych oczekiwań Komisja zatwierdziła decyzją 1999/183 regulację przejściową dla wiążących decyzji inwestycyjnych podjętych przed publikacją tej decyzji. Ze względu na to, że Republika Federalna Niemiec miała możliwość wprowadzenia regulacji przejściowej i że zdecydowała się na nowelizację ustawy z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych z mocą wsteczną, sporna nowelizacja ustawy nie może być uzasadniana względami interesu ogólnego.

32 Postanowieniem z dnia 4 października 2011 r. Bundesverfassungsgericht odrzucił wniosek jako niedopuszczalny, uznając w szczególności, że przed zwróceniem się do niego Finanzgericht des Landes Sachsen-Anhalt powinien był zwrócić się do Trybunału z kwestią, czy art. 2 pkt 1 decyzji 1999/183 obejmuje pomoc inwestycyjną, w odniesieniu do której wiążąca decyzja inwestycyjna została podjęta najpóźniej dnia 2 września 1998 r., ale której dostawa nastąpiła dopiero po tej dacie.

33 W tych okolicznościach Finanzgericht des Landes Sachsen-Anhalt postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy decyzja [1999/183] pozostawiła ustawodawcy niemieckiemu zakres swobody implementacyjnej przy formułowaniu § 2 zdanie drugie pkt 4 [ustawy z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych], taki że swoboda ta obejmuje system wsparcia leżących w jego zakresie inwestycji, w przypadku których wiążąca decyzja inwestycyjna została podjęta przed upływem terminu wykonania decyzji [1999/183] względnie przed opublikowaniem zamierzonych środków w [BStBl], ale dostawa przedmiotu inwestycji oraz ustalenie wysokości dopłaty i jej wypłata następują po tym?”.

## W przedmiocie pytania prejudycjalnego

34 Swym pytaniem sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy art. 2 decyzji 1999/183 stoi na przeszkodzie przyznaniu pomocy inwestycyjnej na zakłady młynarskie, dla której wiążąca decyzja inwestycyjna została podjęta przed upływem terminu udzielonego Republice Federalnej Niemiec na zastosowanie się do tej decyzji lub przed opublikowaniem w BStBl środków przyjętych w tym celu, w sytuacji gdy dostawa przedmiotu inwestycji oraz ustalenie wysokości dopłaty i jej wypłata następują dopiero po upływie tego terminu lub po tej publikacji.

35 Z postanowienia odsyłającego wynika, że w obliczu okoliczności postępowania głównego Finanzgericht des Landes Sachsen-Anhalt ma wątpliwości w szczególności co do chwili, którą należy uznać za chwilę przyznania pomocy, oraz co do wymogów zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań.

36 Należy zaznaczyć w tym względzie, że art. 2 pkt 1 decyzji 1999/183 nakłada na Republikę Federalną Niemiec wymóg zapewnienia, by po upływie terminu dwóch miesięcy od notyfikacji tej decyzji, w niniejszym przypadku od dnia 3 września 1998 r., nie została przyznana żadna pomoc na inwestycje dotyczące w szczególności zakładów młynarskich.

37 Otóż należy przypomnieć, że zgodnie z art. 108 ust. 2 akapit pierwszy TFUE, jeżeli Komisja stwierdzi, że pomoc przyznana przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych nie jest zgodna z rynkiem wewnętrznym, decyduje o zniesieniu lub zmianie tej pomocy przez dane państwo w określonym przez nią terminie. Termin wspomniany w pkt 36 niniejszego wyroku został więc przyznany Republice Federalnej Niemiec jedynie w celu zmiany lub, w razie potrzeby, uchylenia pomocy, której dotyczy postępowanie główne.

38 Poza tym decyzja 1999/183 nie przewiduje regulacji przejściowej. Należy więc stwierdzić, że zakaz przyznawania po dniu 2 września 1998 r. pomocy dotyczącej inwestycji obejmujących zakłady młynarskie jest bezwarunkowy.

39 Wynika z tego, że art. 2 pkt 1 decyzji 1999/183 nie pozwala na przyznanie pomocy dotyczącej inwestycji obejmujących zakłady młynarskie po dniu 2 września 1998 r.

40 Co się tyczy kwestii dotyczącej chwili, w której została przyznana dotacja inwestycyjna, o której mowa w postępowaniu głównym, należy zauważyć, że pomoc uznaje się za przyznaną w chwili, w której beneficjent uzyskuje prawo jej otrzymania na podstawie obowiązującej regulacji krajowej.

41 Do sądu odsyłającego należy zatem ustalenie na podstawie właściwego prawa krajowego chwili, w której pomoc tę należy uznać za przyznaną. W tym celu powinien on uwzględnić wszystkie warunki przewidziane w prawie krajowym dla otrzymania rozpatrywanej pomocy.

42 W konsekwencji, jeżeli wszystkie te warunki były spełnione najpóźniej w dniu 2 września 1998 r., zakaz ustanowiony w art. 2 pkt 1 decyzji 1999/183 nie ma wpływu na wypłatę odpowiedniej części pomocy, gdyż decyzja ta nie wymaga odzyskania pomocy już przyznanej. Gdyby natomiast wszystkie warunki zostały spełnione dopiero po tym dniu, zakaz ten miałby zastosowanie bez zastrzeżeń.

43 Wobec tego należy podkreślić, że sąd odsyłający powinien zapewnić, aby nie doszło do obejścia zakazu ustanowionego w art. 2 pkt 1 decyzji 1999/183. Jak wskazano w pkt 8–15 niniejszego wyroku, wśród warunków wymaganych w prawie niemieckim do uzyskania prawa do dotacji inwestycyjnej występuje w każdym razie warunek zakończenia inwestycji. Sąd krajowy nie może więc uznać po tym, jak została przyjęta decyzja 1999/183, że prawo do tej pomocy uzyskuje się w chwili podjęcia wiążącej decyzji inwestycyjnej przez wnioskodawcę pomocy.

44 Mając bowiem na uwadze w szczególności bezwarunkowy charakter zakazu ustanowionego w art. 2 pkt 1 tej decyzji i okoliczność, że przewidziany termin został przyznany Republice Federalnej Niemiec jedynie na zmianę lub, w razie potrzeby, na uchylenie istniejącej pomocy i systemów pomocy w celu zapewnienia ich zgodności z rynkiem wewnętrznym, każda dokonana przez władze krajowe interpretacja warunków pomocy, której dotyczy postępowanie główne, przesuwająca naprzód chwilę, w której pomoc tę uznaję się za przyznaną, prowadziłaby do obejścia tego zakazu.

45 Ponadto działanie zachęcające środka pomocowego podlega badaniu jego zgodności z rynkiem wewnętrznym (zob. podobnie wyrok z dnia 15 września 2011 r. w sprawie C-544/09 P Niemcy przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-128*, pkt 68). Należy więc dodać, że okoliczność, iż ustawa z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych mogła mieć działanie zachęcające dla rozpatrywanych inwestycji, nie ma znaczenia dla celów określenia chwili, w której pomoc należy uznać za przyznaną.

46 W zakresie, w jakim sąd odsyłający zmierza do ustalenia, czy wymogi zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań wymagają, by w przypadku takim jak w postępowaniu głównym wiążąca decyzja inwestycyjna podjęta przed dniem 3 września 1998 r. mogła jednak skorzystać z pomocy, należy przypomnieć, że w dniu 12 czerwca 1996 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w szczególności względem pomocy inwestycyjnej dotyczącej zakładów młynarskich przyznanej na podstawie ustawy z dnia 22 stycznia 1996 r. o dopłatach inwestycyjnych i że decyzja o wszczęciu tego postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* w dniu 5 lutego 1997 r.

47 Nawet przy założeniu, że przed tą publikacją przezorny podmiot gospodarczy mógł powoływać się na uzasadnione oczekiwania co do przyznania takiej pomocy, nie mógł on już mieć takich oczekiwań od chwili tej publikacji. Wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego oznacza bowiem, że Komisja ma poważne wątpliwości co do zgodności danej pomocy z prawem Unii. Przezorny podmiot gospodarczy nie może więc od tej chwili liczyć na zachowanie owej pomocy.

48 Poza tym ze względów przedstawionych w pkt 46 i 47 niniejszego wyroku publikacja pisma z dnia 18 września 1998 r. w BStBl nie ma znaczenia dla celów oceny istnienia uzasadnionych oczekiwań skarżącej w postępowaniu głównym.

49 Wobec całości powyższych rozważań na zadane pytanie należy odpowiedzieć, że art. 2 decyzji 1999/183 należy interpretować w ten sposób, iż sprzeciwia się on przyznaniu pomocy na inwestycje obejmujące zakłady młynarskie, dla których wiążąca decyzja inwestycyjna została podjęta przed upływem terminu udzielonego Republice Federalnej Niemiec na zastosowanie się do tej decyzji lub przed publikacją w BStBl środków przyjętych w tym celu, w sytuacji gdy dostawa przedmiotu inwestycji, jak również ustalenie wysokości dopłaty i jej wypłata nastąpiły dopiero po upływie tego terminu lub po tej publikacji, jeżeli chwila, w której dotację inwestycyjną uznaje się za przyznaną, następuje dopiero po upływie tego terminu. Sąd odsyłający powinien ustalić, w której chwili dotację inwestycyjną taką jak w postępowaniu głównym należy uznać za przyznaną, uwzględniając przy tym wszystkie warunki ustanowione w prawie krajowym dla otrzymania rozpatrywanej pomocy i zapewniając, by nie doszło do obejścia zakazu ustanowionego w art. 2 pkt 1 decyzji 1999/183.

## W przedmiocie kosztów

50 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

**Artykuł 2 decyzji Komisji 1999/183/WE z dnia 20 maja 1998 r. w sprawie pomocy państwa na przetwórstwo produktów rolnych i obrót nimi, która może być udzielana przez Niemcy na podstawie istniejących systemów pomocy o celach regionalnych, należy interpretować w ten sposób, iż sprzeciwia się on przyznaniu pomocy na inwestycje obejmujące zakłady młynarskie, dla których wiążąca decyzja inwestycyjna została podjęta przed upływem terminu udzielonego Republice Federalnej Niemiec na zastosowanie się do tej decyzji lub przed publikacją w *Bundessteuerblatt* środków przyjętych w tym celu, w sytuacji gdy dostawa przedmiotu inwestycji, jak również ustalenie wysokości dopłaty i jej wypłata nastąpiły dopiero po upływie tego terminu lub po tej publikacji, jeżeli chwila, w której dotację inwestycyjną uznaje się za przyznaną, następuje dopiero po upływie tego terminu. Sąd odsyłający powinien ustalić, w której chwili dotację inwestycyjną taką jak w postępowaniu głównym należy uznać za przyznaną, uwzględniając przy tym wszystkie warunki ustanowione w prawie krajowym dla otrzymania rozpatrywanej pomocy i zapewniając, by nie doszło do obejścia zakazu ustanowionego w art. 2 pkt 1 decyzji 1999/183.**

Podpisy